

نگاه‌های مثبت و منفی به شفافیت آرا در پارلمان

دیدگاه

مرحله جدید تقابل

کوروش احمدی

تقابل بین ایران و آمریکا و شرایط منطقه در مورد ورود به مرحله جدیدی است که ۴ نکته زیر در این رابطه حائز اهمیت است:

۱- حمله به تاسیسات آرامکو توسط حوثی‌ها در عمل در جهت تغییر زمین بازی بین ایران و آمریکا و متحدان منطقه‌ای آمریکا عمل کرده است. می‌توان فرض کرد که بحران تاکنون در زمین تحریم و فشار اقتصادی جریان داشته و در چنین زمینی آمریکا دست بالا را داشته است. در نتیجه، کشیده شدن بحران به زمین متفاوتی ممکن است آمریکا را با دشواری‌های جدی مواجه کند. حملات مشکوکی که در خرداد گذشته علیه تعدادی نفتکش در تنگه هرمز رخ داد و نهایتاً سقوط پهباد آمریکایی، می‌توانستند زودتر بحران را در مسیر مشابهی قرار دهند، اما محدود بودن دامنه آن وقایع در عمل مانع از تحلیلهای جدی زمین بازی شد. حمله به آرامکو، یعنی حمله به یک دارایی باارزش عربستان در عمق قلمرو آن و حمله به نقطه‌ای در قلمرو نفوذ آمریکا، تحولی نیست که بتواند تاثیر جدی بر روند بحران نداشته باشد.

۲- در نتیجه این تحول و با اطلاع از آثار آن، ترامپ که قطعا تا این مقطع مخالف جنگ بوده، به نحوی بی‌سابقه صحبت از جنگ کرده و در عین حال، نوسان و تزلزل زیادی در مواضع‌اش داشته است. در چنین شرایطی مهم است که ما دچار اشتباه محاسبه نشویم. اگر در شرایط عادی به دلیل قول‌های انتخاباتی ترامپ و خستگی افکار عمومی در آمریکا از جنگ، اجتناب از جنگ می‌توانسته برای او امتیازی در انتخابات پیش رو باشد، معلوم نیست که در شرایط غیرعادی نیز حتما چنین باشد. تصور ترامپ تاکنون این بوده که تحریم‌ها علیه ایران دارد کار می‌کند و تنها باید صبور باشد. در حالی که از این پس ممکن است رقبای انتخاباتی او را به خاطر ضعف و ناتوانی از متوقف کردن ایران مورد انتقاد قرار دهند و افکار عمومی نیز دستخوش تحول شود.

۳- این تصور که ترامپ در حال سبک و سنگین کردن انجام اقدام نظامی در دفاع از عربستان است، تصور درستی نیست. اولویت اول یک ابرقدرت حفظ موقعیت و هژمونی خود در مناطق مهم ژئوپلیتیک است و حمایت از متحدان نیز عمدتاً در چارچوب مد نظر است. یکی از پیش فرض‌های مسلم در رقابت‌های ژئوپلیتیک بین ابرقدرت‌ها همیشه این بوده که اگر تقوی یک ابرقدرت در یک منطقه مهم، بویژه یکی از سه منطقه مهم ژئوپلیتیک (خاورمیانه به شمول خلیج فارس، اروپای غربی و خاور دور) تهدید شود، موقعیت آن ابرقدرت در دیگر نقاط و در قبال ابرقدرت‌های رقیب نیز به مخاطره خواهد افتاد. این مهم ممکن است در ذهن کاسبکار ترامپ چندان برجسته نباشد، اما ساختار سیاست خارجی آمریکا حتماً به آن توجه دارد. به این دلیل، منتظر نظر عربستان ماندن یعنی موکول کردن نوع واکنش آمریکا به نظر و برداشت کشوری دیگر تاکنون سابقه نداشته است. چنین امری در این مقطع در حکم اختیار دادن به عربستان در ارتباط با تصمیمات آمریکا در حوزه سیاست خارجی و نظامی خواهد بود و بعید است ترامپ نهایتاً بر این نظر بماند؛ اگر چه با توجه به خصلت عمدتاً شخصی سیاست خارجی ترامپ هر چیزی ممکن است.

۴- تغییر زمین بازی تنها تحت شرایطی می‌تواند دارای فوایدی باشد: نخست اینکه ظرفیت ترامپ برای هضم و قورت دادن وقایعی از نوع حمله حوثی‌ها به آرامکو را باید به صورت واقع‌بینانه سنجید. دوم اینکه باید توجه داشت که این تغییر زمین بازی بطور خودکار موجب تحولی عمده در مقوله تحریم‌ها نخواهد شد. به عبارت دیگر، این تغییر زمین بازی تنها در صورتی که بتواند به لغو تحریم‌ها کمک کند، ارزشمند است و لازمه این مهم نیز وجود طرحی برای هدایت آگاهانه امور در چنین جهتی است. سوم اینکه حمله‌ای که توسط حوثی‌ها علیه آرامکو انجام شده، تنها در عرصه‌های دیپلماتیک قابل نقد کردن است.

لذا، به موازات صحنه جدیدی که در منطقه در حال شکل گرفتن است، ضرورت دارد که از هم اکنون علانمی دال بر آمادگی ایران برای درگیر شدن در تلاش‌های دیپلماتیک به جانب اروپا و منطقه و حتی آمریکا (به دلایل تاکتیکی) فرستاده شود. چنین علانمی در عین حال می‌تواند موجب تخفیف احساس تهدید در واشنگتن و منطقه نیز بشود و حداقل در کوتاه مدت امید به دیپلماسی در واشنگتن را زنده نگه دارد.

منبع: ایرنا

بخش سیاسی - می‌گویند آرای نمایندگان باید شفاف باشد، اما چرا این امر محقق نمی‌شود و سوال مهمتر اینکه آیا شفافیت فقط برای آرای نمایندگان مجلس است؟! به گزارش خبرآنلاین، «اتاق شیشه‌ای»، کاخ آمال و آرزو در مسیر شفافیت است. قرار بود همه امور از راه این اتاق شیشه‌ای عبور کند تا مردم ببینند و بدانند که جریان از چه قرار است. با وجود آنکه هر گاه حرف از شفافیت به میان می‌آید به دنبال آن سیل تعریف و تمجید هم به راه می‌افتد که باید چنین و چنان شود اما همینکه حرف قرار است به میدان عمل بیاید اما و اگر‌ها هم به دنبال آن مطرح می‌شود.

یکی از مواردی که این روزها دائماً بر آن مانور داده می‌شود و صحبتش نقل هر محفلی شده موضوع شفافیت آرای نمایندگان است. مسئله‌ای که حتی طرح آن از سوی خود بهارستان‌نشینان مطرح شد اما هر بار صحبت از رای شفاف به میان آمد با در بسته مواجه شد یا بهتر بگوییم به قول مسعود پزشکیان (نائب رئیس مجلس) بدجور رای نیاورد. ۱۴ شهریور ماه ۹۷ یک فوریت طرح «الحاق دو تبصره به ماده ۱۱۹ قانون آیین‌نامه داخلی مجلس درخصوص شفافیت آرای نمایندگان» در دستور کار پارلمان قرار گرفت که مجلس با ۵۲ رای موافق، ۱۱۰ رای مخالف و ۷ رای ممتنع از مجموع ۱۹۴ نماینده با آن مخالفت کرد و این طرح به کمیسیون مربوطه ارجاع شد. از آنجا که هر طرحی که با آن مخالفت می‌شود پس از ۶ ماه می‌تواند دوباره در صحن مطرح شود، موضوع شفافیت آرای نمایندگان نیز تقریباً یک سال بعد یعنی ۷ شهریور ماه امسال دوباره به صحن علنی مجلس آمد اما این بار هم سرنوشتی متفاوت در انتظارش نبوده؛ چراکه اهالی «خانه ملت» این بار با ۶۹ رای موافق، ۱۰۳ رای مخالف و ۸ رای ممتنع از مجموع ۲۱۲ نماینده حاضر در مجلس با دو فوریت این طرح مخالفت کردند.

شفافیت فقط برای رای؟!

«چرا با شفاف سازی رای تان در مجلس مخالفت می کنید؟ بگویید چه غلطی می کنید!» این جمله ای است که علیرضا پناهیان درباره لزوم شفافیت آرای نمایندگان به زبان آورد.

البته تیغ تند سخنان پناهیان شامل همین یک جمله نشد و با این هم فراتر گذاشت. او گفت: مردهایی که در مجلس هستند و نامرد نیستند، تا وقتی رای‌ها شفاف نشده در هر رای‌گیری رای خودشان را صریحاً اعلام کنند و الا دارند از این فرصت پنهان کاری سیاسیون سوءاستفاده می‌کنند.»

همین صحبت کافی بود تا موج موافقان و مخالفان با صحبت‌های پناهیان مقابل هم صف‌آرایی کنند. حشمت‌الله فلاحت‌پیشه نماینده مردم اسلام‌آباد غرب از جمله نمایندگانی بود که اولین واکنش را به صحبت‌های پناهیان نشان داد. او در حساب کاربری‌اش در توئیتر نوشت: «شخصاً با مصاحبه های هر روزه ام، هیچ رای پنهانی نداشته ام اما باید به حال و روز مجلس ایران گریست که برخی منبرنشین های پاکتی اینگونه بی ادبانه به آن توهین می کنند. کاش خودشان جهت روشنگری ملت شفاف بگویند برای پراکندن این عریده های غیراخلاقی، پاکت چند میلیونی دریافت می کنند؟»

واکنش‌ها به پناهیان فقط به توثیت فلاحت‌پیشه ختم نشد و علیرضا رحیمی عضو هیات رئیسه مجلس نیز در توئیترش نوشت: «آقایای که از منبر امام حسین، توهین ترویج می کند و به نام هیاتهای منسوب به رزمندگان وعظ می نماید آیا بد دهنی و اهانت به مردم و مجلس همچنان شایسته عنوان واعظ است؟ از منبر حسینی کرامت حسین(ع) ترویج شود نه بی حرمتی و اهانت. از ارکان نظام دم می زنند و هر بار به یک رکن می تازند.»

عبدالکریم حسین‌زاده نائب رئیس فراکسیون امید نیز در توئیترش نوشت: «دستگاه نظارتی متوجه هست که رد نفوذ را در جایی جستجو کند که لیاخوف زمانه در لباس روحانیت در راس منبر حسینی می نشیند و مجلس را به توپ وقاحت کلامی می بندد؟ بیطرفانه ورود کنید و این اهانت به رای ملت را بی پاسخ نگذارید. پناهیان نگران شفافیت، به طرفدارانش بگوید قیمت توهین پراکنی چند؟»

البته از آنجا که پناهیان رای منفی نمایندگان به دو فوریت را معادل مخالفت با

کل طرح در نظر گرفت از این بابت نیز مورد نقد نمایندگان اصولگرا مواجه شد. غلامعلی جعفرزاده ایمن‌آبادی در این رابطه به خانه ملت می‌گوید: «مجلس هیچ وقت با شفافیت مخالف نکرده، ایشان از روی بی‌اطلاعی از اصل تصمیم‌گیری مجلس و ناآگاهی از عدم تصویب دو فوریت طرح شفافیت این حرف را زده است، چرا که مجلس تنها با دو فوریت طرح شفافیت آراء مخالفت کرده بود، زیرا تصویب دوفوریت، مطابق آیین‌نامه داخلی مجلس، صرفاً مربوط به جلوگیری از ضرورت وقوع خسارت احتمالی و فوت فرصت است، نه موارد دیگر.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس این سوال را مطرح کرد: چطور شده یک مرتبه یادشان افتاده بعد از ۴۰ سال باید رای نمایندگان شفاف سازی شود؟ بد نیست بگویند چرا در ۹۰ دوره قبلی چنین مطالبه‌ای وجود نداشت و سکوت کرده بودند؟» با این اظهار نظر می‌رسد «شفافیت خوب است اما برای دیگران» سخنان پناهیان حتی اعتراض برخی نمایندگان را به او در یک طیف سیاسی قرار می‌گیرند را هم به دنبال داشت از جمله ابطیحی.»

موافقان شفافیت آرا چه می‌گویند؟

هرچه باشد طرح شفافیت آرا از سوی ۱۹۵ نماینده امضا شده است و عده‌ای هم در وصف آن صحبت‌هایی کرده‌اند. حسنعلی حاجی‌دلگانی نماینده مردم شاهین‌شهر از جمله افرادی است که موافق این شفافیت است. او در تأیید این

ظریف:

حمله نظامی به ایران به جنگی تمام عیار منجر می‌شود

تحریم‌ها از سر نخواهد گرفت. ظریف در پاسخ به این پرسش که حمله احتمالی نظامی آمریکا به عربستان علیه ایران چه تبعاتی خواهد داشت؟ گفت این حمله به «جنگی تمام عیار» خواهد انجامید و عربستان باید تا آخرین سرباز آمریکایی بجنگد. وی گفت: «بیانیه من در دفاع از کشورم بسیار قوی است. من با جدیت می‌گویم که خواستار وارد شدن در درگیری نظامی نیستیم. واکنش نظامی بر اساس «دروغ» درباره حملات به عربستان «تلفات زیادی» بر جای خواهد گذاشت اما ما از دفاع از خاک کشور خود غفلت نخواهیم کرد.

ظریف درباره برنامه جامع اقدام مشترک (توافق هسته‌ای یا برجام) گفت: برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) توافقی است که ما با آمریکا به آن دست یافتیم. چرا باید دوباره درباره آن مذاکره کنیم، چرا باید چیز دیگری را آغاز کنیم که ممکن است در یک سال و نیم آتی از اعتبار ساقط شود؟

وزیر امور خارجه ایران افزود: اگر تحریم‌هایی که به طور غیرقانونی اعمال شدند،

محسن رضایی:

تندروی هیچ کمکی به رهبری و نظام نمی‌کند

رهبری و نظام نمی‌کند و آسیب می‌زند، تصریح کرد: دشمن در اکثر انتخابات‌ها از دوطبقی‌های کاذبی استفاده می‌کند و بیهانه‌هایی از طریق برخی افراد دلسوز درست می‌کند و افکار عمومی داخل کشور را مدیریت می‌کند. دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام با تأکید بر اینکه وقتی تجربه‌ها را نگاه می‌کنیم می‌بینیم هر جا خودمان را در اقتصاد و فرهنگ کوچک کردیم با مشکل روبرو شدیم، اظهار کرد: وقتی صبح تا شب منتظریم از خارج تکنولوژی بیاید و برجام کی عملیاتی می‌شود یا سرمایه خارجی کی می‌آید، خودمان را کوچک می‌کنیم و خودمان اجازه نمی‌دهیم انرژی درونی‌مان بیرون بیاید. رضایی با بیان اینکه امروز موشک‌های ما مدرن‌ترین هواپیمای آمریکایی را ساقط می‌کند، ادامه داد: در طول تاریخ هیچ کشوری به این شکل یقه آمریکا را نگرفته و تحقیرش نکرده که جواب نداده باشد. هند که ۶۰۰-۵۰۰ هزار میلیارد دلار از آن هواپیماها گرفته بود، بلافاصله قراردادش را لغو کرد و آمریکایی‌ها تحقیر شدند.

ماموریت گام دوم انقلاب و از آن طرف موانع تحقق این بیانیه است و باید ببینیم نقش مدیریت جهادی برای برداشتن موانع چیست. رضایی با بیان اینکه عظمت انقلاب اسلامی در این است که ما می‌خواهیم یک جامعه و تمدن اسلامی بسازیم، تصریح کرد: انقلاب اسلامی مدعی چیزی است که قدرت‌های بزرگ نه جرات و نه توان آن را دارند. او نقش نیروی جوان متعهد را عظمت دیگر انقلاب برشمرد و تصریح کرد: این جوان همانطور که آن انقلاب عظیم و دفاع مقدس را شکل دادند امروز نیز به صحنه بیایند و توانایی جوانان ایران در جامعه‌سازی و تمدن‌سازی نشان داده شود. دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام به تأکید رهبر انقلاب برای حرکت عمومی معقول و منضبط با محوریت جوانان متعهد و انقلابی اشاره کرده و گفت: ابتدای انقلاب دو نوع جریان «منضبط و معقول» و «شخصی و پلبیشو» شکل گرفت که بنی‌صدر و بازارگان از این حرکت‌های تند و ماجراجویانه نهایت سوء استفاده را کردند.

رضایی با بیان اینکه حرکت‌های بدون تعقل و ماجراجویانه و تندروی هیچ کمکی به

بخش سیاسی - دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: ماهیت مدیریت جهادی ماموریتی و عملیاتی است؛ لذا اولین سوالی که می‌پرسد این است که آیا بیانیه گام دوم متعلق به آینده است و زمان اجرای آن چه زمانی است. به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، محسن رضایی دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام روز پنجشنبه در نشستی که به همت موسسه پژوهشی انقلاب اسلامی برگزار شد، ضمن تریک پیشاپیش هفته دفاع مقدس اظهار کرد: راه حسین و فلسفه قیام ایشان همچنان زنده است و دفاع مقدس نشان داد که از وقوع آن حادثه جلوگیری می‌شود، ولی همان راه ادامه پیدا می‌کند و انقلاب اسلامی نشان می‌دهد عاشورا قلب تاریخ است. او با بیان اینکه صحبت از مدیریت جهادی به عنوان مسئله‌ای صرفاً تاریخی با منطق مدیریت جهادی سازگار نیست، گفت: مدیریت جهادی سکه‌ای است که دو رو دارد؛ یکی اینکه ماموریت‌های رهبری چیست و دیگر اینکه چگونه می‌شود از موانع سر راه انقلاب عبور کرد.

دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام افزود: مهم‌ترین مسئله‌ای که با آن مواجهیم